

De Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Voordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Woerden, 17 december 2025

Onderwerp : Aandachtspunten namens KHN voor de formatietafel
Onze ref. : UC25051/MV/ivdt
Contact : 0348-489 489

Geachte mevrouw Letschert,

Namens Koninklijke Horeca Nederland (KHN) deel ik graag onze aandachtspunten voor de formatie, zodat we kunnen samenwerken aan een sterke en toekomstbestendige horecasector. Een florerende branche is namelijk van groot belang voor zowel de economie als het welzijn van alle inwoners van Nederland.

De horeca is een onmisbaar onderdeel van onze samenleving

Met meer dan een half miljoen enthousiaste medewerkers is de horecasector van groot economisch en sociaal-maatschappelijk belang.

De horeca is de huiskamer van Nederland: de plek waar mensen elkaar ontmoeten, ontspannen en verbinden. De plek waar onze samenleving letterlijk samenkomt. Daar zetten ruim veertigduizend horecaondernemers zich iedere dag vol passie voor in.

Tegelijkertijd vraagt ondernemen in de horeca om steeds meer veerkracht. De regeldruk en stijgende kosten zetten ondernemers onder druk. KHN vertegenwoordigt ruim 17.000 horecabedrijven in alle delen van het land. We brengen ondernemers, beleidsmakers en partners samen, delen kennis en werken aan oplossingen die zorgen voor een toekomstbestendige sector.

Vanuit deze positie vraagt KHN het volgende kabinet om aan de slag te gaan met de volgende zaken:

1. De verlaging van regeldruk is essentieel voor ondernemers. Met minder regels blijft ondernemen leuk.

Uit de Prinsjesdagenquête van VNO-NCW/MKB-Nederland blijkt dat ondernemers regeldruk inmiddels als grootste probleem ervaren. In de horeca staat regeldruk op de tweede plaats, direct na werkgeverslasten. We zijn blij om dit onderwerp vertegenwoordigd te zien in de agenda van D66 en CDA. Om regeldruk in de horeca te verminderen moeten er duidelijke afrekenbare regeldrukreductietargets komen voor departementen en moet de aanpak worden afgestemd met ondernemers zelf. Zo blijven regels werkbaar, effectief en proportioneel.

2. Ondernemers hebben arbeidsmarktwetgeving nodig die werkbaar is én die hun binnen redelijke grenzen flexibiliteit biedt.

Sectoren zoals de horeca hebben een zekere mate van flexibiliteit nodig bij de inzet van medewerkers. Misbruik van flexconstructies moet worden aangepakt. Bij structureel werk hoort een vast contract, maar vaste contracten bieden niet voor elke werknemer de flexibiliteit die zij

www.khn.nl

Koninklijke Horeca Nederland
Postbus 566
3440 AN Woerden
Wipmolenlaan 1
3447 GJ Woerden

T 0348 489 489
F 0348 489 400
info@khn.nl

nodig hebben. Om ondernemers die flexibiliteit willen bieden aan werknemers te faciliteren, moet er ruimte en vereenvoudiging komen in de complexe wet- en regelgeving. Dit kan door uniforme urengrenzen te hanteren en het mogelijk te maken om werkgevers een oproepcontract te laten aanbieden als de medewerker dit ook wil.

3. Wees voorzichtig met het verder verhogen van het WM(J)L.

De lasten voor een ondernemer bestaan steeds meer uit loonkosten. Dit drukt op de marges. Daarom moet er voorzichtiger worden omgegaan met de verhoging van het wettelijk minimumloon. Een verdere verhoging van het wettelijk minimumloon (WML) en het jeugdloon (WMJL) brengt banen en betaalbaarheid in gevaar. Sinds 2022 is het WML voor de horeca al met ruim 40% gestegen. Hogere lonen leiden tot hogere prijzen, minder vraag en verlies van banen. Werknemers, ondernemers én gasten verliezen. Zo zet de overheid zelf een loon-prijsspiraal in gang waar het mkb de rekening voor betaalt. Daarom vragen wij om de werkgeverslasten te verlagen en het toeslagenstelsel te hervormen, zodat werken weer loont. Ook vragen wij om gerichte steun voor de groep jongeren die niet zelfstandig kan rondkomen.

4. Draai de btw-verhoging op logies terug.

Verschillende analyses toonden aan dat btw-verhoging op logies meer kost dan oplevert. De maatregel treft niet alleen hotels en vakantieparken, maar ook de vele bedrijven en voorzieningen die afhankelijk zijn van toerisme – van cafés en restaurants tot musea, winkels en openbaar vervoer. Willen we Nederland aantrekkelijk houden als toeristische bestemming? En willen we ondernemers ruimte bieden om te investeren in kwaliteit, duurzaamheid en werkgelegenheid? Dan moet de btw-verhoging op logies worden teruggedraaid. Op z'n minst moet in het coalitieakkoord worden opgenomen dat de gevolgen van de maatregelen in de eerste jaren nauwgezet worden gevolgd, zodat tijdig kan worden ingegrepen als de effecten groter zijn dan het (demissionaire) kabinet denkt.

5. Bied mkb-ondernemers concrete hulp bij verduurzaming.

Horecaondernemers willen graag verduurzamen, maar de barrières zijn vaak te hoog. Uit de KHN-duurzaamheidsenquête (maart 2025) blijkt dat 74% van de ondernemers financiële uitdagingen als grootste belemmering ziet. Daarbovenop komen structurele beperkingen zoals de stikstofproblematiek en netcongestie. Nieuwe vastgoedprojecten lopen vertraging op door een tekort aan stikstofruimte. Tegelijkertijd wordt uitbreiding of elektrificatie tegengehouden door een overvol elektriciteitsnet. Deze belemmeringen remmen investeringsbereidheid en zorgen ervoor dat ondernemers die willen verduurzamen vastlopen in het systeem. Deze problemen vragen om stabiel beleid met toegankelijke, eenvoudige subsidies. Voor de uitvoering van dit beleid is een aantal zaken nodig. Er moeten bijvoorbeeld standaarden komen voor de samenwerking tussen ondernemers en pandeigenaren in de duurzaamheidstransitie. Ook is praktische ondersteuning door duurzaamheidscoaches nodig, die op de werkvloer meedenken.

6. Sociale veiligheid is van ons allemaal. Laten we ook samen werk ervan maken.

Saamhorigheid in de maatschappij is belangrijk. Misschien nu nog wel meer dan ooit. Daarvoor is sociale veiligheid een belangrijke randvoorwaarde. Ook de horeca moet een veilige plek zijn, voor iedereen. En daar werken we als sector aan. KHN helpt haar leden met trainingen die ze kunnen volgen om hun personeel op te leiden en te beschermen bij onveilige situaties. In verschillende steden werken horecaondernemers samen met bijvoorbeeld de gemeente en politie om agressief gedrag, drugsgebruik, ondermijning en onveilige situaties aan te pakken.

Daarnaast werken we vanuit KHN samen met het 'Regeringscommissariaat seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld' aan een sectorplan voor de horeca. Dit kunnen we niet alleen. Sociale veiligheid gaat namelijk veel verder dan alleen de horeca. Regie vanuit de landelijke overheid is gewenst. KHN werkt graag mee aan een landelijk plan om samen de sociale veiligheid te vergroten.

De horeca is dé plek om samen te komen. Daarom denken we graag mee over oplossingen voor de uitdagingen waar horecaondernemers tegenaan lopen. Zo kan de sector blijven floreren. We hopen dat een volgend kabinet actief aan de slag gaat met bovenstaande punten en we kijken uit naar een constructieve samenwerking hierin.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "M. Vuik", is written over the text.

Met gastvrije groet,
Koninklijke Horeca Nederland

Marijke Vuik
Voorzitter Landelijk Bestuur